

Täysistunto

Tiistai 25.5.2021 klo 14.04—18.02

7. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi rikoslain 17 ja 34 a luvun muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 89/2021 vp

Lähetekeskustelu

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 7. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään lakivaliokuntaan, jolle perustuslakivaliokunnan on annettava lausunto.

Tässäkin lähetekeskustelussa varataan enintään 30 minuuttia keskusteluun. Asian käsittelyssä noudatetaan aikataulutettujen asioiden osalta sovittuja menettelytapoja. — Ministeri Henriksson.

Keskustelu

15.35 Oikeusministeri Anna-Maja Henriksson (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies, värderade talman! Hallituksen esityksessä ehdotetaan terrorismirikoksia koskevan sääntelyn täydentämistä. Rangaistavaksi tulisi yleisesti se, että henkilö hoitaa terroristiryhmän terroristisen rikollisen toiminnan kannalta olennaista tehtävää. Tämä täydentäisi nykyistä sääntelyä, jonka mukaan terroristiryhmän toiminnan edistämisenä on jo rangaistavaa tiettyjen edistämistekojen tekeminen, esimerkiksi terroristiryhmän varustaminen aseilla sekä kulkuvälineiden ja tietojen hankkiminen terroristiryhmälle.

I regeringspropositionen föreslås det att bestämmelserna om terroristbrott ska kompletteras. Enligt förslaget ska det bli allmänt straffbart att en person har hand om en uppgift som är väsentlig för en terroristgrupps brottsliga verksamhet. Detta kompletterar den nuvarande regleringen enligt vilken vissa gärningar för att främja en terroristgrupps verksamhet redan är straffbara, såsom att utrusta en terroristgrupp med vapen och att skaffa fordon och information till en terroristgrupp.

Rikosvastuun perustavat, olennaiset tehtävät voisivat lakiehdotuksen perustelujen mukaan koskea esimerkiksi terroristiryhmän aseelliseen toimintaan osallistumista, ryhmän toimintavalmiudesta huolehtimista sekä terrorismirikosten tekemiseen kannustavan tai sitä muuten edistävän uskonnollisen tai ideologisen koulutuksen antamista. Muutos osaltaan perustelisi sitä, että terroristiryhmän toiminnan edistämisen rikosnimike muutettaisiin ”terroristiryhmän toimintaan osallistumiseksi”. Uutena terrorismirikoksena säädettäisiin rangaistavaksi terrorismirikoksiin liittyvä julkinen kehottaminen, jolla esimerkiksi sosiaalisessa mediassa kehoitetaan tai houkutellaan värväytymiseen terroristiryhmään tai terrorismirikoksen tekemiseen. Nykysääntelystä poiketen ei edellytettäisi sitä, että kehottamisesta tai

Pöytäkirjan asiakohta PTK 63/2021 vp

houkuttelemisesta tosiasiallisesti aiheutuu terrorismirikoksen tekemisen vaara. Lisäksi terrorismirikoksen rahoittaminen ja matkustaminen terrorismirikoksen tekemistä varten tulisivat nykyistä laajemmin rangaistaviksi.

Rangaistussäännösten muutoksista johtuvat muutokset ehdotetaan tehtäviksi rikosten estämisessä, selvittämisessä ja paljastamisessa käytettäviä salaisia pakkokeinoja ja salaisia tiedonhankintakeinoja koskeviin säännöksiin.

Ehdotettujen lainsäädäntömuutosten valmistelun käynnistämisen taustalla on suomalaisten kotiuttamiseen al-Holin leiriltä liittyvä hallituksen linjaus terrorismirikoslainsäädännön tarkastelusta ja tarpeellisten lainsäädäntömuutosten tekemisestä. Tuolloin oli herännyt kysymys terroristijärjestöihin ja -ryhmiin liittyvän sääntelyn kattavuudesta ja vertailukelpoisuudesta muiden valtioiden lainsäädäntöihin verrattuna. Oikeusministeriö asetti linjauksen johdosta työryhmän, joka yksimielisessä mietinnössään arvioi sääntelyn Suomessa olevan kansainvälisten velvoitteiden mukaista sekä laajaa ja kattavaa vertailtaessa keskeisten eurooppalaisten vertailuvaltioiden kanssa. Työryhmä kuitenkin ehdotti sääntelyn riittävän kattavuuden varmistamiseksi ja vertailuvaltioidenkin lainsäädäntöihin perustuen, että terroristiryhmän toimintaan osallistuminen säädetään rangaistavaksi nykyistä laajemmin ja että uutena rikoksena säädetään rangaistavaksi terrorismirikoksiin liittyvä julkinen kehottaminen.

Työryhmän mietinnön lausuntopalautteessa ei asetettu kyseenalaiseksi työryhmän johdopäätöstä sääntelyn kattavuudesta, ei myöskään suhteessa vertailuvaltioiden lainsäädäntöihin. Lausuntopalautteessa ei myöskään esitetty näkemyksiä työryhmän ehdottamia lainsäädäntömuutoksia pidemmälle menevien muutosten tekemisen puolesta. Työryhmän mietintö onkin ollut pohjana hallituksen esityksen valmistelussa, jossa on kuitenkin tarkennettu kehottamisrikoksen tunnusmerkistöä ja erityisesti lakiehdotusten perusteluita.

Terroristbrott är brott som allvarligt äventyrar samhällets grundläggande funktioner och människors liv, hälsa och säkerhet, och därför är det viktigt att se till att regleringen är tillräckligt täckande. Detta gäller all verksamhet som på ett väsentligt sätt främjar terroristattacker. Å ena sidan måste vi säkerställa en effektiv brottsbekämpning, men å andra sidan måste vi se till att lagstiftningen om terroristbrott respekterar de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna samt kraven på rättssäkerhet. Dessa aspekter har beaktats också i beredningen av den nu aktuella propositionen och i bedömningen av förslagens förhållande till grundlagen.

Terrorismirikokset ovat yhteiskunnan perustoimintoja sekä ihmisten henkeä, terveyttä ja turvallisuutta hyvin vakavasti vaarantavia rikoksia, minkä vuoksi on tärkeää huolehtia sääntelyn riittävästä kattavuudesta. Terrorismirikoksia koskevat säännökset tulevat jatkosakin olemaan tarkastelun kohteena. Rangaistussäännösten usein tapahtuneen lisäämisen ja muuttamisen myötä on käynyt selväksi, että terrorismirikoksia koskevat säännökset tarvitsevat selkeyttävän kokonaisarvioinnin. Tämä ilmenee työryhmän mietinnön lausuntopalautteesta. Tämän ovat myös todenneet eduskunnan perustuslakivaliokunta ja lakivaliokunta edellisten lainsäädäntöhankkeiden yhteydessä. Tuleva kokonaisarviointi ei kuitenkaan saa estää tarpeellisten ja perusteltujen lainsäädäntömuutosten tekemistä. Kokonaisarvioinnin tekemiseen ja siihen perustuvan lainsäädännön aikaansaamiseen menee aikaa. Sääntelyn riittävästä kattavuudesta ja toimivuudesta on huolehdittava ennen sitäkin. — Kiitoksia.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 63/2021 vp

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Pauli Kiuru.

15.41 Pauli Kiuru kok: Arvoisa rouva puhemies! Kiitos ministeri Henrikssonille esittelystä.

Esitys on tarpeellinen, oikeansuuntainen ja toivottu. Turvallisuustilanne muuttuu, ja sen mukaan pitää lainsäädännönkin muuttua. Esimerkiksi vuonna 2019 tuli voimaan tiedustelulainsäädäntö, joka oli myös erittäin tarpeellinen, ja siitähän vielä tulee tänä vuonna selonteko eduskunnan käsittelyyn. Katsotaan, miten se on toiminut — ja tietävästi oikein hyvin.

On hyvä asia, että julkinen kehottaminen ja houkuttelu tulevat huomioiduiksi rikoslaisissa, ja kaikenlainen värväytyminen ja terrorismirikoksen tekeminen tai siihen kannustaminen on saatava sanktioituksi.

Sitten toinen asia, mikä tässä nousee heti kärkeen, on tämä olennainen tehtävä, että henkilö hoitaa terroristiryhmän terroristisen, rikollisen toiminnan kannalta olennaista tehtävää. Sekin on hyvä, mutta ehkä ministeriltä haluaisin kysyä tästä olennaisesta, että mikä on olennaista, jos sitä vielä haluatte tarkentaa. Voiko siinä ajatella niin, että vähemmän olennainen on ikään kuin kevytterroismia, jota sitten katsotaan läpi sormien? Nähdäkseni kaikenlaisen terrorismiin kannustavan toiminnan pitäisi olla ja pitää olla sanktioitua.

Suojelupoliisin arvion mukaan terrorismin uhka on Suomessa edelleen yhden pykälän koholla, ja suojelupoliisin katsauksessa viime lokakuussa todettiin muun muassa seuraavasti: ”Suomessa esiintyy merkittävää terrorismin tukitoimintaa, joka ilmenee esimerkiksi rahoittamisena ja ideologian levittämisenä.” Onko tämä tilannekuva viime lokakuun jälkeen muuttunut, ja jos se ei ole muuttunut, niin olisiko tässäkin kohdin sitten terrorismilainsäädännön päivityksen osalta työtä tehtäväksi?

Ja sitten ministeriltä edelleen kysyn terrorismijärjestöihin kuulumisesta ja sen kriminalisoinnista. Ja toinen asia: sotatoimialueelle matkustaminen ja sen mahdollinen kriminalisointi. Siinä tietysti voidaan sanoa, että rauhanturvatehtävissä ja humanitäärisissä tehtävissä sinne matkustetaan, mutta ehkä on mahdollista sulkea pois tällaiset toimijat, jotka hyvässä, auttavassa tarkoituksessa alueelle matkustavat. Eli matkustaminen, onko mahdollista kieltää, ja kuulumisen terroristijärjestöön? — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Könttä.

15.45 Joonas Könttä kesk: Kiitos, arvoisa rouva puhemies! Hallituksen esitys terrorismilainsäädännön kiristämiseksi on tarpeellinen täydennys jo olemassa olevaan lainsäädäntöön. Suomella on oltava kaikki käytössä olevat työkalut estää ja kitkeä terrorismia, joka kohdistuu Suomeen ja suomalaisiin. Haluankin kiittää nykyistä ja edellistä hallitusta vakavasta suhtautumisesta terrorismin kitkemiseen.

Uudistuksessa terroristiryhmän toimintaan osallistuminen tehdään rikolliseksi. Terroristiryhmät ovat usein organisoituneita, ja ne tarvitsevat toimiakseen myös paljon muita henkilöitä kuin varsinaisia taistelijaterroisteja. Lainsäädännön kiristyksen myötä tuomiolle saadaan ne henkilöt, jotka osallistuvat terroristiryhmien rikolliseen toimintaan. Samalla parannetaan myös poliisin mahdollisuuksia torjua terrorismirikoksia antamalla poliisille lisää keinoja terrorismirikosten selvittämiseen ja ennaltaehkäisyyn. Nämä toimenpiteet tulevat tarpeeseen.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 63/2021 vp

Tämän vuoden tammikuussa uutisoitiin laajasti, kuinka Suomessa ei ole kahden viime vuoden aikana avattu lainkaan terrorismia koskevia rikostutkintoja. Tästä haluaisin kysyä ministeriltä: Onko tilanteelle löytynyt selvää syytä? Mielestäni se ei tarkoita sitä, että kaikki olisi hyvin, vaan sitä, etteivät työkalut ole tällä hetkellä kunnossa. Nyt asiaan tulee tarpeellisia parannuksia. Sinisilmäisyyteen ei Suomella ole varaa eikä lainsäädäntö saa olla esteenä terrorismin torjunnassa.

Arvoisa rouva puhemies! Uutena terrorismirikoksena säädetään rangaistavaksi terrorismirikoksiin liittyvä julkinen kehottaminen, jolla kehoitettaisiin tai houkuteltaisiin värväytymiseen terroristiryhmään tai terrorismirikoksen tekemiseen siten, että kehoitus tai houkuttelu on omiaan aiheuttamaan värväytymisen tai terrorismirikoksen tekemisen. Kehotuksesta tai houkuttelusta ei edellytetäisi aiheutuvan terrorismirikoksen tai sen rangaistavan yrityksen tekemisen vaaraa. Terrorismirikoksiin liittyvästä julkisesta kehottamisesta tuomittaisiin sakkoa tai enintään kaksi vuotta vankeutta.

Lisäksi rikoslain 34 a lukuun ehdotettavilla muutoksilla ja niihin liittyvällä rangaistavan käyttäytymisen alan laajentamisella voidaan osaltaan estää terroristisessa tarkoituksessa tehtyjen rikosten tekemistä. Tämä on tervetullut uudistus. Haluan myös kiittää siitä, että pakkokeinolain 10 lukuun ja poliisilain 5 lukuun sekä lentoliikenteen matkustajarekisteritietojen käytöstä terrorismirikosten ja vakavan rikollisuuden torjunnassa annetun lain 3 §:n 6 kohtaan tehdään muutoksia.

Terrorismirikoksiin liittyvän julkisen kehottamisen rahoittaminen ja matkustaminen toiseen valtioon sellaisen julkisen kehottamisen tekemistä varten tulee rangaistavaksi terrorismirikoksen rahoittamisena ja matkustamisena terrorismirikoksen tekemistä varten. Matkustaminen terrorismirikoksen tekemistä varten on voimassa olevassa lainsäädännössä jo kielletty, mutta tällä muutoksella täydennetään rangaistavaksi säädettyä matkustamista.

Rouva puhemies! Työtä jää vielä tehtäväksi, mutta nämä Suomen ja suomalaisten turvallisuutta parantavat uudistukset saavat varmasti laajan tuen koko eduskunnasta.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Ollikainen.

15.48 **Mikko Ollikainen r:** Ärade fru talman, arvoisa rouva puhemies! Vi behandlar just nu förslaget om utvidgad straffbarhet för terrorismbrott. Jag vill tacka minister Henriksson för en utförlig presentation av det här.

Det här förslaget behövs. Det är väldigt önskat, vilket har kommit fram i de tidigare talturnerna här, och vi ska komma ihåg att vi inte på något sätt är fria från hot om terrorism. Det handlar om säkerhetsläget hos oss och det har ju ändrats över tid.

Terroristbrott är brott, som sagts här också tidigare, som allvarligt äventyrar både samhällets grundläggande funktioner och människors liv och hälsa och säkerhet. Det är viktigt att Finland har tillräckligt täckande reglering kring detta, och därför är förslaget väldigt välkommet. Tack för själva förslaget.

Förslaget beaktar nu på ett bredare plan de aktioner som bidrar till terroristisk verksamhet. Uppgifter och uppmaningar som är väsentliga för terroristgrupper måste vara straffbara. Det är även viktigt att straffbestämmelserna stämmer överens med det som tillämpas i de övriga nordiska länderna, och det här är någonting som också är väldigt välkommet, tycker jag.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 63/2021 vp

Arvoisa rouva puhemies! Tässä esityksessä annettaisiin laajennuksia terrorismirikosten rangaistavuuteen. Esityksessä ehdotetaan muun muassa säädettäväksi rangaistavaksi se, että henkilö hoitaa terroristiryhmän terroristisen rikollisen toiminnan kannalta olennaisia tehtäviä. Tässä ovat kollegat nostaneet esille monta eri asiaa, mutta tosiaan uutena terrorismirikoksena säädettäisiin rangaistavaksi terrorismirikoksiin liittyvä julkinen kehottaminen, jolla kehoitettaisiin värväämään terroristiryhmään tai terrorismirikoksen tekemiseen, muun muassa nyt sosiaalisessa mediassa. Tämä on minusta hyvä asia, että tämä tulee tämän lain piiriin.

Tämä käsittelyssä oleva esitys on erittäin tervetullut tosiaan, ja haluan kiittää ministeri Henrikssonia tästä esityksestä. Terrorismirikosten sääntelyn tulee olla riittävän kattava, ja nykyinen esitys vastaa paremmin myös muissa Pohjoismaissa sovellettua sääntelyä. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Sjöblom.

15.50 Ruut Sjöblom kok: Arvoisa puhemies! Meidän on varauduttava terroristisessa tarkoituksessa tehtyihin rikoksiin. On välttämätöntä, että keinoja terroristisen toiminnan estämiseksi etsitään ja tunnistetaan määrätietoisesti ja tämän työn pohjalta tehdään muutoksia lainsäädäntöön.

Terroristiseen toimintaan osallistumisen on oltava voimakkaasti ja selkeästi kriminalisoitua, minkä lisäksi sen on johdettava kunnollisiin tuomioihin. Terroristijärjestöjen rahoituskanavia on tunnistettava ja katkottava, ja sen tulee myös johtaa asiaankuuluviin rangaistuksiin.

Julkisuus kuuluu keskeisesti terroristiseen toimintaan, ja sillä on iso rooli pelon lietsoamisen lisäksi uusien jäsenten ja terrorismirikosten toteuttajien värväämisessä. On tärkeää, että terrorismirikoksiin liittyvä julkinen kehottaminen kriminalisoidaan, vaikka ei edellytetä välitöntä vaaraa. Terroristisen toiminnan edistämisen on oltava yksiselitteisesti laitonta.

Tässä lakiesityksessä ehdotetut toimet ovat kannatettavia ja selkeyttävät terrorismia koskevaa lainsäädäntöä, ja on hyvä, että ne on tuotu eduskuntaan. Terrorisminvastaista työtä on kuitenkin aktiivisesti jatkettava, eikä lainsäädäntömme ole näidenkään uudistusten jälkeen vielä aivan ajantasainen. Toivon, että jatkossa vielä etsitään ja kehitetään lisää keinoja suomalaisten turvallisuuden parantamiseksi.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Kopra.

15.52 Jukka Kopra kok: Arvoisa rouva puhemies! Suomen terrorismia koskevaa lainsäädäntöä on tiukennettava — tämä on tullut varmasti selväksi kaikille maailman tapahtumia seurattaessa — ja siksi on hyvä, että hallitus esittää rikoslakiin sisältyvien terrorismirikosten rangaistussäännöksiä muutettavaksi ja täydennettäväksi. Jatkossa siis rangaistukseen riittäisi jo se, että henkilö hoitaa terroristisen rikollisen toiminnan kannalta olennaista tehtävää. Tällaisen toiminnan rikosnimike olisi terroristiryhmän toimintaan osallistuminen. Uutena rangaistavana tekona säädettäisiin terrorismirikoksiin liittyvä julkinen kehottaminen. Tästä saisi jatkossa sakkoa tai kaksi vuotta vankeutta. Myös kehottamisen rahoittaminen tai matkustaminen toiseen maahan sitä tekemään olisi rangaistavaa. Erityisen kii-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 63/2021 vp

toksen saa hallituksen esityksen linjaus, ettei kehottamisen rangaistavuus edellytä rikoksen toteutumista, vaan todellakin pelkkä kehottaminen riittää.

Tämä hallituksen esitys on mielestäni kohtuullisen hyvä, ja sitä voi kannattaa. Toki kysyn, olisiko kunnianhimon taso terrorismin torjunnassa voinut olla hieman korkeammalla. Ensinnäkin terrorismiin liittyvät tehtävät tulee kriminalisoida kauttaaltaan, ei pelkästään olennaiset tehtävät, kuten hallitus esittää. Tähän olisi aihetta, sillä terroristisen uhan taso on Suomessakin edelleen koholla ja maassamme on satoja terrorismin torjunnan kohdehenkilöitä. Suomessa esiintyy myös merkittävää terrorismin tukitoimintaa eli rahoittamista ja ideologian levittämistä, eikä tällaista tule Suomen kaltaisessa oikeusvaltiossa sallia. Edelleen perinteiset islamistisen terrorismin järjestöt ovat toiminnassa. Muun muassa näistä syistä lainsäädäntöä tulisi tiukentaa vieläkin enemmän kuin tässä nyt säädetään.

Mitä muuta sitten voitaisiin tehdä? Ensinnäkin kysyn, tulisiko Suomessa ottaa käyttöön Tanskan malli kansalaisuuden perumisesta terroristiryhmän tai vastaavan toimintaan osallistuvien kohdalla. Suomessa oleskeluluvalla ilman kansalaisuutta olleiden osalta tuomion terrorismirikoksesta jossain muualla tulee johtaa karkotukseen ja maahantulokieltoon ennen paluuta Suomeen. Edelleen pelkästään terroristijärjestöön kuulumisen tulisi kriminalisoida. Miten tämä määritellään, on toki vaikea asia, mutta varmasti voisimme katsoa muiden maiden lainsäädännöstä mallia. Suomesta sotatoimialueelle matkustaminen tulisi kriminalisoida. Luonnollisestikaan tämä ei koskisi suomalaisia viranomaisia tai esimerkiksi suomalaisia sotilaita.

Sitten terrorismirikosten rangaistusasteikkoja on kiristettävä kunnolla kaikkien rikosten osalta. Suomen lainsäädäntö ei saa olla vertailumaitamme, esimerkiksi Pohjoismaita, lievempi. Suomessa tulee myös Norjan mallin mukaisesti ottaa käyttöön vakaviin terrorismirikoksiin syyllistyneiden henkilöiden vankeusajan jatkamisen mahdollistava varmuusvankeus, joka voidaan syyttäjän vaatimuksesta tuomita viideksi vuodeksi kerrallaan jatkaamaan vankeustuomiota. Meidän edelleen on säädettävä sellaisesta rajamenettelystä, että turvapaikkahakemukset voidaan tarvittaessa käsitellä ja ratkaista rajavyöhykkeellä tai sen läheisyydessä siten, ettei hakijaa päästetä lainkaan maahan käsittelyä odottamaan. Tämä siksi, että on osoitettu, että terroristit hyödyntävät turvapaikkajärjestelmää maahan soluttautumisen väylänä.

Tietojen vaihtoa Suomen ja muiden maiden viranomaisten välillä pitää lisätä. EU-maiden viranomaisten yhteistoimintaa tulee lisätä entisestään ja antaa Euroopan syyttäjänvirastolle laajat toimivaltuudet sekä paremmat resurssit rajat ylittävän terrorismin tutkimiseksi ja syytteiden nostamiseksi.

Arvoisa puhemies! Kuten sanoin, hallituksen esitys on oikeasuuntainen ja sitä voi kyllä oppositiostakin kannattaa. Toteuttamalla myös edellä esitetyt lisäykset olisi Suomikin olennaisesti ja vielä tätäkin turvallisempi maa.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Ministeri Henriksson.

15.56 Oikeusministeri Anna-Maja Henriksson: Arvoisa puhemies, värderade talman! Kiitoksia edustajille puheenvuoroista ja siitä, että pidätte myös opposition edustajina tätä ehdotusta kannatettavana. Tässä tuli muutama kysymys. Hyviä kysymyksiä kaikki, ja yritän ainakin joihinkin vastata.

Ensinnäkin tämä kysymys, minkälaisia ovat terroristiryhmän terroristisen rikollisen toiminnan kannalta olennaiset tehtävät. No, esimerkkeinä ehdotetun lainkohdan perusteluis-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 63/2021 vp

sa mainitaan muun muassa seuraavaa: osallistuminen terroristiryhmän aseelliseen toimintaan esimerkiksi partioinnin tai aseellisen voiman osoittamisen muodossa, terroristiryhmän varustehuollosta tai muusta toimintakunnosta huolehtiminen, terroristiryhmän hallinnosta huolehtiminen, terroristiryhmän ruoka- ja vesihuollosta huolehtiminen, ideologinen tai uskonnollinen koulutus, jolla oikeutetaan terrorismirikosten tekemistä tai kannustetaan niiden tekemiseen, ja terroristiryhmän viestintäpalveluista tai tietoteknologiasta huolehtiminen. Tässä siis esimerkkejä siitä, mistä voisi olla kysymys.

No sitten, mitä tähän ei kuuluisi. Tämän lainkohdan perustelujen mukaan terroristiryhmän terroristisen rikollisen toiminnan kannalta olennaisena tehtävänä ei pidettäisi esimerkiksi pelkkää oleskelua tietyllä alueella — siis se, että sattuu olemaan tietyllä alueella, ei sinänsä ole vielä terroristinen teko — avioitumista terroristiryhmään kuuluvan kanssa, toimimista ainoastaan tavanomaisissa omaa perhettä palvelevissa kotitaloustehtävissä, ainoastaan huolehtimista omista tai muiden lapsista ja lääkintäetiikan mukaisten lääkintätehtävien hoitamisesta. Nämä ovat sellaisia tehtäviä, jotka eivät ole näitä olennaisia tehtäviä.

No, miksi sitten ei ehdoteta, että rangaistavaksi säädetään kuuluminen terroristijärjestöön tai -ryhmään taikka sen jäsenyys? Tässäkin vastaus on se, että terroristiryhmän toimintaan osallistumisen voidaan osaltaan katsoa ilmentävän sellaiseen ryhmään kuulumista, ja tässä meillä on myös ajatuksena se, että myös tältä osin tämän esityksen on täytettävä laillisuusperiaate ja sen on oltava tarkkarajainen, ja sen takia ollaan päädytty tähän sääntelymuotoon. Vertailuvaltioiden lainsäädännöistä ilmenee myös, että niissäkin rangaistavia ovat nimenomaan aktiiviset terroristiryhmän rikollista tavoitetta palvelevat osallistumisteot, ja tämä koskee myös usein viitattua Norjan rangaistussäännöstöä.

No, sitten yhdessäkään lausunnossa — muistatte, että tämä on ollut laajalla lausuntokierroksella — ei katsottu, että terrorismirikoksia koskevissa rangaistussäännöksissä yhteys terroristiryhmään tai -järjestöön tulisi todeta kuulumiseksi siihen, ja muutenkaan ei esitetty näkemyksiä ehdotettua pidemmälle menevien kriminalisointien puolesta. Ja muistatte, että tämä oli myös sellainen lausuntokierros, jossa muun muassa supo on ollut antamassa lausuntoa.

Todellakin sitten näissä lausunnoissa ilmeni se, että moni taho katsoo, että meidän pitää saada kokonaisuudistus, ja olen myös itse vahvasti sitä mieltä, että kokonaisuudistus tarvitaan. Se kuitenkin tulee viemään aikaa, ja sen takia on viisasta, että me nyt teemme näitä toimenpiteitä, kun me pystymme siihen ja meillä on tarkkarajainen ja hyvä esitys siitä, mutta se ei tietenkään sulje pois sitä, että tästä tehdään sitten vielä parempi lainsäädäntö, jota on myös helpompi käytännössä soveltaa, sekä syyttäjien että tuomioistuimien. — Kiitoksia.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Kiitoksia. — Ja vielä edustaja Kiuru.

16.01 Pauli Kiuru kok: Arvoisa puhemies! Kiitos ministerille vastauksista, kattavasti kävitte ne lävitse. Vielä tarkentaisin tätä kysymystä, johon mielestäni en saanut vastausta, eli tätä ajatusta siitä, että sotatoimialueelle matkustaminen on kriminalisoitava, ja siinä sitten tietysti voitaisiin sulkea pois sellaisia tahoja, jotka matkustavat sinne kriisinhallintatehtävissä tai humanitäärisissä tehtävissä tai neuvottelutehtävissä ja näin poispäin. Ymmärtääkseni esimerkiksi Tanskassa tällainen kriisialueelle matkustaminen on kriminalisoitu. Olisiko se mahdollista järjestää, ja onko siinä ongelmia esimerkiksi tämän tarkkarajaisuuden kanssa, että mikä on sitten sellainen kriisialue, joka täyttäisi sen ehdon? — Kiitos.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 63/2021 vp

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja ministeri Henriksson.

16.01 Oikeusministeri Anna-Maja Henriksson: Arvoisa puhemies! Tämä asia ei ole ollut tässä työryhmässä esillä minun käsittääkseni, eikä kukaan ole sitä ehdottanut, mutta tämä on varmasti sellainen kysymys, joka kannattaa käydä lävitse, kun tehdään tämä kokonaisuudistus. — Kiitos.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin lakivaliokuntaan, jolle perustuslakivaliokunnan on annettava lausunto.